

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Zbigniew Myszka (przewodniczący)

SSN Beata Gudowska (sprawozdawca)

SSN Romualda Spyt

w sprawie z wniosku T. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
o wysokość kapitału początkowego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 stycznia 2011 r.,
zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 28 października 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

W sprawie o ustalenie wysokości kapitału początkowego Sąd Apelacyjny, Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 28 października 2009 r. ustalił wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie z wniosku T. W. na kwotę 8.117,56 zł i odrzucił skargę kasacyjną ubezpieczonej. Stwierdził, że spór dotyczy prawa majątkowego, odnośnie do którego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych dopuszczalność skargi kasacyjnej jest uwarunkowana wykazaniem wartości przedmiotu zaskarżenia w wysokości co najmniej 10.000 zł (art. 398² § 1 k.p.c.).

W zażaleniu ubezpieczonej, zawierającym wniosek o uchylenie postanowienia w całości, zarzucono naruszenie art. 398² § 1 k.p.c., polegające na

jego błędnym zastosowaniu wynikającym z przyjęcia, że wartość przedmiotu zaskarżenia wynosi w niniejszej sprawie 8.117,56 zł, a zatem jest niższa niż kwota 10.000 zł, czyli kwota warunkująca dopuszczalność skargi kasacyjnej. Skarżąca podniosła, że postępowanie toczące się w pierwszej instancji przed Sądem Okręgowym i w drugiej instancji przez Sądem Apelacyjnym, w wyniku odwołania się przez nią od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, dotyczyło ustalenia wysokości kapitału początkowego i tego samego dotyczyć będzie postępowanie przez Sądem Najwyższym toczące się na skutek złożenia skargi kasacyjnej. Skoro więc przedmiotem tego postępowania ma być ustalenie wysokości kapitału początkowego, wartość przedmiotu zaskarżenia stanowi równowartość wysokości kapitału początkowego. Ze względu na art. 398² § 1 k.p.c., w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia w sprawach o przyznanie i o wstrzymanie emerytury lub renty oraz o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego. W ocenie skarżącej, postępowanie o ustalenie wysokości kapitału początkowego mieści się w zakresie pojęcia spraw o przyznanie prawa do emerytury. Wyjątki wskazane w art. 398² § 1 k.p.c. podyktowane zostały względami społecznymi, co stanowi niewątpliwie koncesję na rzecz ochrony w postępowaniu kasacyjnym interesów osób najuboższych w sprawach dotyczących szeroko pojętego prawa do emerytury.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Przedmiotem postępowania z odwołania od decyzji ZUS, zakończonego wyrokiem Sądu Apelacyjnego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 2 kwietnia 2009 r., było ustalenie kapitału początkowego. Sprawa mająca taki przedmiot jest sprawą o prawa majątkowe i wobec tego skarga kasacyjna przysługuje podstawie art. 398² § 1 k.p.c. tylko wówczas, gdy wartość spornego prawa nie jest niższa niż dziesięć tysięcy złotych. Kapitał początkowy jest prawem majątkowym, a z jego ustaleniem związana jest wartość materialna, która będzie przysługiwać uprawnionemu podmiotowi. Sprawa o ustalenie jego wysokości nie jest więc sprawą o przyznanie ani o wstrzymanie emerytury lub renty ani też sprawą o objęcie obowiązkiem ubezpieczenia społecznego, w których skarga

kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Zakres spraw, w których skarga kasacyjna przysługuje niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia został określony w przepisie art. 398² § 1 zdanie drugie k.p.c., który został wprowadzony później niż uregulowania o kapitale początkowym zawarte w ustawie z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353 ze zm.). Gdyby intencją ustawodawcy było wprowadzenie dopuszczalności skargi kasacyjnej w sprawach o ustalenie kapitału początkowego niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia, to takie uregulowanie znalazłoby się bez wątpienia w treści wymienionego przepisu (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 27 lutego 2007 r., II UZ 67/06, OSNP 2008 nr 9-10, poz. 151; z dnia 21 kwietnia 2004 r., II UK 294/03, OSNP 2004 nr 22, poz. 391; z dnia 14 września 2006 r., III UK 92/06 i z dnia 6 października 2009 r., II UZ 31/09, niepubl.).

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł, jak w sentencji (art. 394¹ § 3 w związku z 398¹⁴ k.p.c.).